

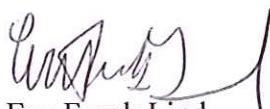
Handläggare
Linda Wikman
Telefon: 08-50836222**Till**
Äldrenämnden 23 september

Remiss om program för HBTQ-frågor 2014-2017

Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr 325-184-2014

Förvaltningens förslag till beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Eva Frunk Lind
direktör

AnnMarie Ståhl
avdelningschef

Bakgrund

Kommunstyrelsen har begärt äldrenämndens yttrande angående program för HBTQ-frågor 2014-2017

Ärendet

Socialroteln i Stockholms stad har tagit fram ett förslag till en HBTQ-policy för Stockholms stad. Syftet med policyn är främst att sprida kunskap om HBTQ-frågorna bland anställda i staden samt hos de fristående aktörer som har avtal med staden. Målsättningen är att policyn ska vara övergripande och lätt att ta till sig. Många personer med HBTQ-identitet upplever att de kränks och osynliggörs. Det finns också studier som visar på att hälsotillståndet är generellt sämre inom målgruppen än hos befolkningen i övrigt.

Målet för programmet delas in i tre delar:

- Bemötande - boende och besökare blir bemötta med öppenhet och respekt oavsett kön, sexuell läggning, könsyttryck och könsidentitet.
- Synliggörande - Stockholms stads kommunikation beaktar HBTQ-perspektivet både språkligt och bildmässigt och bidrar till att synliggöra målgruppen

- **Kompetens** – Medarbetare inom stadens egna verksamheter samt verksamheter som arbetar på uppdrag av Stockholms stad har relevant HBT-kompetens för att på ett professionellt sätt ge invånarna den service som motsvarar deras behov

Programmet är framtaget med utgångspunkt i gällande lagar och styrande dokument och förtydligar intentionerna i FN:s deklaration om mänskliga rättigheter, FN:s konvention om barns rättigheter, Regeringsformen (RF), Kommunallagen, (KL) och diskrimineringslagen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av äldreförvaltningen

Kommunstyrelsens pensionärsråd har tagit del av ärendet 18 september.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Äldreförvaltningen stödjer stadsledningskontorets förslag till HBTQ-policy. De mål som är satta för programmet föreslås kompletteras med ett mål som rör de personer som arbetar inom Stockholms stad. Äldreförvaltningen ser ett stort värde i att även medarbetare inkluderas i de förhållningssätt som policyn förespråkar. Äldreförvaltningen betonar vikten av att förutsättningar skapas för att programmet ska kunna efterlevas, genom information och utbildning av samtlig personal. Det är även viktigt att se över stadens mallar, styr- och stöddokument och säkerställa att alla formuleringar och skrivningar är skriva på ett sätt som fungerar för alla oavsett sexuell läggning och könstillhörighet.

Samtliga medarbetare i staden som träffar äldre, såväl biståndshandläggare som omsorgspersonal, sjuksköterskor och andra bör ha ett normkritiskt förhållningssätt i mötet. Exempelvis genom att regelmässigt ställa frågor till den äldre på ett sätt som är könsneutralt, exempelvis genom att i mötet använda uttryck som partner eller liknande istället för att förutsätta att alla lever i heteronormativa relationer. Det finns studier som visar på att HBTQ-personer ofta undviker att leva öppet med sin läggning av rädsla för att de ska få ett sämre bemötande och sämre omsorg än andra om de lever öppet som HBTQ-person. Socialstyrelsens kartläggning av äldre hbt-personer och kommunernas vård och omsorg om äldre (2013) visar att det största problemet är att HBTQ-personer var osynliga i socialtjänsten och att den som regel utgick från att alla lever ett heterosexuellt liv. Eftersom målgruppen har

sämre hälsa än befolkningen i övrigt kan man anta att de oftare kommer att vara föremål för socialtjänstens insatser vilket ytterligare betonar vikten av programmet. Att målgruppen har sämre hälsa än befolkningen i övrigt är enligt Socialstyrelsens utredning, särskilt tydlig när det gäller psykisk ohälsa. Jämfört med befolkningen i övrigt har männen inom HBTQ-gruppen dubbelt så höga ohälsotal och kvinnorna tre gånger så höga ohälsotal rörande den psykiska hälsan. Detta ställer höga krav på kompetensen inom äldreomsorgen.

Många i den äldre generationen har levt i ett utanförskap och kanske kommit ut sent, vilket gör det extra viktigt att de får känna trygghet och gemenskap med likasinnade de sista åren. Det finns också ett antal äldre personer som lever med HIV och som känner en stor oro och otrygghet. Äldreförvaltningen har därför anordnat kunskapsdagar på tema "Äldreomsorg och HIV" och "Att leva med HIV" för att öka personalens kunskaper inom området. Sedan 2013 är det också ett obligatoriskt inslag i den undersköterskeutbildning som anordnas av äldreförvaltningen. Vidare har ett samarbete mellan ett antal biståndshandläggare i staden och föreningen Positiva Gruppens seniorgrupp inletts för att på bästa sätt kunna möta gruppens behov. Positiva Gruppen är en stödförening för personer som lever med HIV och deras anhöriga.

Ett gott exempel är Seniorboendet Regnbågen på Gärdet i Stockholm som är Europas första seniorboende för homo, bi, trans- och queerpersoner. Boendet rymmer 38 lägenheter och är öppet för homosexuella, bisexuella, trans- och queerpersoner över 55 år. Den HBT-certifiering som RFSL (riksförbundet för sexuellt likaberättigande) erbjuder är också ett bra sätt att öka kunskapen hos stadens medarbetare.

Äldreförvaltningen ställer sig bakom förslaget till program för HBTQ-frågor.